

به نام خدا

اماکن تاریخی در اصفهان به قدری زیادند و هرکدام هنرمندانه و سرشار از جزییات معماری ساخته شده اند که برای گردش در اصفهان و بازدید از تمام مکان ها زمان زیادی لازم دارید. در تمام تاریخ، اماکن مذهبی به خصوص مسجدها اهمیت ویژه ای داشته اند و اصفهان شهری ست پر از مساجد تاریخی و حائز اهمیت. قدیمی ترین این مسجدها و شاید مهمترین شان مسجد جامع یا مسجد عتیق است که قدمت آن را قرن دوم و تقریباً نزدیک به قدمت خود اصفهان می دانند. این مسجد ابتدا مکان کوچکی بوده و در دوره های مختلف به آن قسمت های مختلفی اضافه شده تا به شکل امروزی درآمده. مانند بسیاری آثار و ابنیه ی دیگر بارها در زلزله یا جنگ ها خراب شده و بازسازی آن پس از مدتی از سر گرفته شده.

مسجد جامع اصفهان با ده راه ورودی از همه طرف با قسمت های مختلف شهر در ارتباط بوده. با توجه به سن این مسجد مصالح اولیه و اصلی آن خشت و گل بوده و به مرور ستون های آجری و شبستان ها و ایوان ها ساخته شده اند و همینطور با وجود آمدن اماکن عمومی و بازارها در اطراف آن مردم به این سمت شهر بیشتر کشیده شدند. از زیبایی های این مسجد داشتن دو گنبد است که در دوره ی سلجوقی ساخته شدند. گنبد اصلی یا گنبد تاج الملک به قرن پنجم بر می گردد و کتیبه ای روی آن است که مانند شناسنامه ی گنبد مشخصات سال ساخت و نام وزیر سلجوقی که بدستور او این گنبد بنا شد در آن نوشته شده. چهارده محراب از جنس کاشی، سنگ و گچ نیز در این مسجد وجود دارد. با توجه به اینکه مسجد جامع اصفهان در دوره های مختلف تاریخی تکمیل شده و ساخت آن قرن ها ادامه داشته، هر بخش از آن رنگ و بوی یکی از سبک های مختلف معماری اصیل ایرانی را داراست که همین امر سبب جذاب تر شدن این مکان شده است. شبستان ها و گچ بری های برجسته شان که مربوط به دوره ی تیموریان است یا گنبدهای ساخت معماران سلجوقی و محراب مرمری خیره کننده در مسجد عتیق همگی نشان تکامل و هنر و ذوق ایرانی در ادوار مختلف تاریخ است.

مسجد جامع اصفهان که امروز در خیابان ابن سینا قرار دارد، پس از اولین ویرانی اش در دوران عباسیان، به مسجدی بزرگتر با سبک معماری خراسانی تبدیل شد و سلجوقیان هم قسمت های دیگری به آن اضافه کردند اما در زمان اسماعیلیان و به دست معترضان باز هم آتش زده شد و از بین رفت. سلسله ی قاجار هم که در بی توجهی به اماکن مهم تاریخی و فرهنگی ید طولایی دارد این مسجد را نادیده گرفت و در نهایت با روی کار آمدن خاندان پهلوی آن را مرمت کردند و دو حوض در صحن آن ساختند و ایوان هایی اضافه کردند که ارزش و زیبایی آن را چند برابر کرد. با اینکه در ایران مساجد و اماکن مذهبی بسیار زیادی داریم اما نکته ی جالب این است که هرکدام از آن ها به نوعی با خصوصیات منحصر به فرد شما را غافلگیر می کنند و هیچ کدام شبیه دیگری نیستند.